

Številka: 09502-5/2014-UN/72

Ljubljana, 4. december 2023

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE
REPUBLIKE SLOVENIJE
gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog odgovora Vlade Republike Slovenije na dopis Varuha človekovih pravic Republike Slovenije v zvezi s problematiko urejanja romskega naselja Lepovče v Občini Ribnica – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10-ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13-ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na ____ seji dne _____ sprejela naslednji sklep:

Vlada Republike Slovenije je sprejela odgovor na dopis Varuha človekovih pravic Republike Slovenije v zvezi s problematiko urejanja romskega naselja Lepovče v Občini Ribnica.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka vlade

Priloga:

- Odgovor Vlade Republike Slovenije na dopis Varuha človekovih pravic Republike Slovenije v zvezi s problematiko urejanja romskega naselja Lepovče v Občini Ribnica.

Sklep prejmejo:

- Varuh človekovih pravic Republike Slovenije,
- ministrstva in vladne službe.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

Janez Doltar, v. d. direktorja Urada Vlade RS za narodnosti.

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

/

5. Kratek povzetek gradiva:

Varuh človekovih pravic Republike Slovenije se je na Vlado Republike Slovenije obrnil po informacije v zvezi s problematiko urejanja romskega naselja Lepovče v Občini Ribnica.

Na podlagi navedb Civilne iniciative Lepovče je Varuh na Vlado RS naslovil svoje ugotovitve o pomanjkljivosti tako v zvezi z morebitno načrtovano preselitvijo romskega naselja Lepovče kot tudi odsotnostjo podrobnega področnega programa in ukrepov na podlagi drugega odstavka ZRomS-1 ter pozval Vlado RS k odzivu.

Vlada RS v odgovoru Varuhu v zvezi z odsotnostjo podrobnega področnega programa in ukrepov Občine Ribnica v skladu z ZRomS-1 podaja informacije o tem, na kakšen način občina uresničuje določbo 6. člena ZRomS-1, saj o izvedenih ukrepih letno poroča Uradu Vlade RS za narodnosti ob pripravi poročila Vlade RS o položaju romske skupnosti v Sloveniji. Vsa poročila Vlade RS so skupaj z informacijami občin, kjer živijo pripadniki romske skupnosti, objavljena na spletni strani Vlade RS.

Vlada RS nadalje odgovarja, da je z namenom okrepitve in spodbujanja občin, kjer živijo pripadniki romske skupnosti, k sprejemanju realnih in konkretnih podrobnih področnih programov oziroma akcijskih načrtov, občine tudi sama pozvala s sklepom št. 09501-4/2021/6 z dne 2. decembra 2021, v svojem odgovoru pa dodatno podaja tudi informacije o ostalih možnostih podpore, ki so na voljo občinam s strani države.

V zvezi z ugotovitvami Varuha o pomanjkljivostih glede morebitne načrtovane preselitve romskega naselja Lepovče pa Vlada RS na podlagi informacij Urada Vlade RS za narodnosti oziroma njegovega v. d. direktorja odgovarja, da sta bila kot najbolj učinkovit pristop ocenjena nadaljevanje in okrepitev dela z lokalnimi skupnostmi, in sicer skozi intenzivno sodelovanje in delo na terenu, kar se je do zdaj v nekaterih občinah že izkazalo kot najboljše.

Vlada RS bo še naprej podpirala vsa prizadevanja posameznih državnih organov in občin, kjer živijo pripadniki romske skupnosti, v smeri čim bolj sistematičnega in kontinuiranega dela na terenu, ki bo potekalo v sodelovanju z lokalno skupnostjo, predvsem pa v komunikaciji tako s prebivalci romskih naselij kot tudi okoliškimi prebivalci.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 evrov v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 evrov:

(Samo, če izberete DA pod točko 6.a.)

/

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				

Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 evrov: /				
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:				
Vsebina predloženega predpisa vpliva na: – pristojnost občin				NE

<ul style="list-style-type: none"> – delovanje občin – financiranje občin 	
Predpis je bil poslan v mnenje: <ul style="list-style-type: none"> – Skupnosti občin Slovenije SOS: NE – Združenju občin Slovenije ZOS: NE – Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE 	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja: Pri pripravi gradiva sodelovanje javnosti ni potrebno.	NE
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
Janez DOLTAR v. d. DIREKTORJA	

PRILOGI:

- predlog sklepa vlade,
- odgovor Vlade Republike Slovenije na dopis Varuha človekovih pravic Republike Slovenije v zvezi s problematiko urejanja romskega naselja Lepovče v Občini Ribnica.

PRILOGI

PREDLOG SKLEPA

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... sprejela naslednji

SKLEP

Vlada Republike Slovenije je sprejela odgovor na dopis Varuha človekovih pravic Republike Slovenije v zvezi s problematiko urejanja romskega naselja Lepovče v Občini Ribnica.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka vlade

Sklep prejmejo:

- Varuh človekovih pravic Republike Slovenije,
- ministristva in vladne službe.

ODGOVOR VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE NA DOPIS VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC REPUBLIKE SLOVENIJE V ZVEZI S PROBLEMATIKO UREJANJA ROMSKEGA NASELJA LEPOVČE V OBČINI RIBNICA

Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Varuh) se je na Vlado Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Vlada RS) obrnil po informacije v zvezi s problematiko urejanja romskega naselja Lepovče v Občini Ribnica.

Varuh je v svojem dopisu pojasnil, da se je nanj obrnila Civilna iniciativa Lepovče (v nadaljnjem besedilu: CI Lepovče) in opozorila na problematiko načrtovane preselitve romskega naselja Lepovče. CI Lepovče naj bi menila, da Občina Ribnica pri vodenju postopka za sprejem četrtnih sprememb in dopolnitev Občinskega prostorskega načrta in v okviru tega pri iskanju nove lokacije za preselitev Romov krši pravice romske skupnosti in pravice prebivalcev občine Ribnica do soodločanja v javnih zadevah, saj naj nove lokacije ne bi iskala v sodelovanju in s konsenzom občanov in predstavnikov Romov ter naj javnosti in drugih deležnikov ne bi ažurno obveščala o novi lokaciji, na katero namerava Rome preseliti. CI Lepovče naj bi še navedla, da Občina Ribnica z načrtovano preselitvijo romskega naselja v osrčje gozdov Male Gore ravna v nasprotju z Nacionalnim programom ukrepov Vlade RS za Rome za obdobje 2021–2030 (v nadaljnjem besedilu: NPUR 2021–2030) in meni, da bi načrtovana preselitev Romov pomenila njihovo še večjo prostorsko ločenost, izoliranost in getoizacijo. CI Lepovče naj bi tudi še opozorila, da Občina Ribnica ni sprejela podrobnega področnega programa in ukrepov v skladu z drugim odstavkom 6. člena Zakona o romski skupnosti v Republiki Sloveniji¹ za zagotavljanje uresničevanja posebnih pravic pripadnikov romske skupnosti, posledično pa problemov romske skupnosti ne obravnava celostno, ampak se jih loteva zgolj parcialno in stihijsko.

Na podlagi navedb CI Lepovče je Varuh na Vlado RS naslovil svoje ugotovitve o pomanjkljivostih tako v zvezi z morebitno načrtovano preselitvijo romskega naselja Lepovče kot tudi odsotnostjo podrobnega področnega programa in ukrepov na podlagi drugega odstavka ZRomS-1 ter pozval Vlado RS k odzivu.

Vlada RS v zvezi z odsotnostjo podrobnega področnega programa in ukrepov Občine Ribnica v skladu z ZRomS-1 Varuhu odgovarja, da po informacijah, ki jih ima Vlada RS, občina določbo 6. člena ZRomS-1 uresničuje skozi ukrepe, ki jih izvaja za večjo vključenost pripadnikov romske skupnosti na področjih urejanja prostora, socialnega varstva, zaposlovanja, vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva idr. ter o njih letno poroča Uradu Vlade RS za narodnosti ob pripravi poročila Vlade RS o položaju romske skupnosti v Sloveniji. Vsa poročila Vlade RS so skupaj z informacijami občin, kjer živijo pripadniki romske skupnosti, objavljena na spletni strani vlade.²

Da bi Vlada RS okrepila in spodbudila občine, kjer živijo pripadniki romske skupnosti, k sprejemanju realnih in konkretnih podrobnih področnih programov oziroma akcijskih načrtov, je občine tudi sama pozvala s sklepom št. 09501-4/2021/6 z dne 2. decembra 2021. Poleg tega pa Vlada RS občinam nudi še nadaljnjo podporo, in sicer:

- ukrepi ministrstev in Urada Vlade RS za narodnosti iz NPUR 2021–2030 so usmerjeni v izvajanje v okoljih, kjer Romi živijo, in so lahko komplementarni in podporni ukrepom, ki jih v skladu s svojimi izvirnimi pristojnostmi morajo in naj bi izvajale občine (enako pa je tudi obratno, in sicer bi po mnenju Vlade RS bili ukrepi iz NPUR 2021–2030 lahko še bolj uspešni, če bi obstajala potrebna podpora lokalne skupnosti);
- občine z romskimi naselji preko Urada Vlade RS za narodnosti na podlagi 20.a člena Zakona o financiranju občin³ prejmejo dodatna sredstva za sofinanciranje svojih obveznosti s stalno naseljeno romsko skupnostjo;
- skozi projekt Nacionalna platforma za Rome Urad Vlade RS za narodnosti občinam, če te izrazijo potrebo in pripravljenost, nudi konkretno podporo pri pripravi podrobnega področnega

¹ Uradni list RS, št. 33/07.

² Dostopna prek: [Romski skupnosti](#) (29. november 2023).

³ Uradni list RS, št. 123/06, 57/08, 36/11, 14/15–ZUUJFO, 71/17, 21/18–popr., 80/20–ZIUOOPE, 189/20–ZFRO, 207/21 in 44/22–ZVO-2.

- programa/lokalnega akcijskega načrta na tem področju, ki pa ga mora potem obravnavati in sprejeti občinski svet;
- pristojna ministrstva in Urad Vlade RS za narodnosti lahko občinam nudijo potrebne informacije in svetovanje v zvezi z načrtovanimi ukrepi in rešitvami glede na njihove potrebe, Urad Vlade RS za narodnosti pa lahko po potrebi v svoji koordinativni vlogi glede na potrebe občine skliče tudi sestanek na konkretno temo z vsemi pristojnimi organi, za katere se oceni, da bi morali sodelovati v smeri iskanja ustrezne rešitve.

V zvezi z ugotovitvami Varuha o pomanjkljivostih glede morebitne načrtovane preselitve romskega naselja Lepovče Vlada najprej poudarja, da se v primeru preselitve naselja z opozorili Varuha strinja, se je pa po informacije obrnila na Urad Vlade RS za narodnosti, ki je pojasnil pomembne razloge za nujno nadaljevanje dela z lokalnimi skupnostmi, in sicer na način, da je občina tista, ki je prva pristojna za urejanje bivanjskih razmer vseh svojih prebivalcev, tudi pripadnikov romske skupnosti.

Glede na navedbe CI Lepovče Vlada RS razume, da se je Varuh odločno zavzel za posredovanje države, kar bi bil logičen pristop. Vendar pa je po informacijah Urada Vlade RS za narodnosti oziroma njegovega v. d. direktorja med tem potekalo intenzivno delo na terenu v sodelovanju z županom Občine Ribnica, ki je prineslo sprejetje drugačnega koncepta reševanja navedene problematike. V ponedeljek, 27. novembra 2023, je namreč potekal sestanek Komisije za spremljanje položaja romske skupnosti v občini Ribnica, ki se ga je udeležil tudi v. d. direktorja Urada Vlade RS za narodnosti in kjer je prisotnim prepričljivo prikazal argumente za in proti selitvi in potrebi po takojšnjem urejanju bivalnih razmer ter povečanju programov socializacije s poudarkom na predšolski vzgoji romskih otrok in izvajanju obšolskih dejavnosti v njihovem prostem času. Na navedenem sestanku so bili prisotni tudi člani CI Lepovče, ki so bili z ugotovitvami dejanskega problema in predlaganimi rešitvami zelo zadovoljni. Po nagovoru v. d. direktorja Urada Vlade RS za narodnosti je prišlo do pomiritve strasti in pogovora na podlagi argumentov, ki vsekakor govorijo v korist ureditve obstoječega naselja v čim krajšem času. S programom socializacije pa naj bi se začelo nemudoma, o čemer naj bi člani CI Lepovče načrtovali pisno obvestiti tudi Varuha. Vlada RS na podlagi pojasnil v. d. direktorja Urada Vlade RS za narodnosti ocenjuje, da je odločitev za reševanje na lokalnem nivoju in za okrepitev pristopa s strani občine najboljša možna rešitev in je lahko v praksi tudi najbolj uspešna, veliko bolj, kot če v to na silo posega država, kar je dolgoročno lahko samo zamudno in ni učinkovito. Krepitev pobude lokalne skupnosti ob podpori državne ravni je na podlagi pogovorov s stroko, ki jo zastopa Urad Vlade RS za narodnosti, po mnenju Vlade RS najbolj učinkovit pristop.

Dodatno k temu Vlada RS še poudarja, da se je s podobnim pristopom do vodstva občin delo že začelo v Beltincih in Škocjanu, kjer so izzivi podobni kot v Ribnici, tovrsten pristop pa se je obrestoval, saj v obeh občinah že prihaja do procesov sprejemanja ukrepov za bolj učinkovit pristop k reševanju romske problematike in se že pripravljajo in sprejemajo strateški dokumenti, s katerimi občine začenjajo te izzive reševati z drugačno vnemo kot doslej.

Vlada RS bo še naprej podpirala vsa prizadevanja posameznih državnih organov in občin, kjer živijo pripadniki romske skupnosti, v smeri čim bolj sistematičnega in kontinuiranega dela na terenu, ki bo potekalo v sodelovanju z lokalno skupnostjo, predvsem pa v komunikaciji tako s prebivalci romskih naselij kot tudi okoliškimi prebivalci.